

Strategische investeringsplan

STRATEGISCHE INVESTERINGSPLAN (SIP)

De begrotingen van de afgelopen jaren laten zien dat onze investeringsruimte is volgepland, terwijl we tegelijkertijd in de praktijk niet alle investeringen volgens plan realiseren. Daarmee creëren we een boeggolf aan beschikbaar investeringsvolume die we steeds voor ons uitduwen, zetten we onszelf onnodig financieel krap en mist het huidige investeringsinstrument de flexibiliteit om op bovenstaande ontwikkelingen goed in te kunnen spelen. Hierdoor komt het instrument als sturingsmiddel onvoldoende tot zijn recht. Mede om deze reden is in de Begroting 2021 de toezegging opgenomen om een strategische investeringsplan (SIP) te ontwikkelen. In een multidisciplinaire projectgroep is tijdens het eerste halfjaar 2021 vooral getracht inzicht te verkrijgen in de conceptuele opzet en richting, de doelstellingen en de resultaten waar het nieuwe plan aan moet voldoen.

Doel en subdoelen

Het SIP bevat zodanige informatie dat de beheersing, sturing, besluitvorming en verantwoording van en over gemeentelijke investeringsvraagstukken kan plaatsvinden. Het instrument is dienstbaar aan zowel het gemeentebestuur als de ambtelijke organisatie. Omdat voor een integraal besluitvormingsproces meer inhoudelijk en financieel inzicht en onderbouwing nodig is over de investeringsprojecten, vanaf initiatief/ambitie tot realisatie, dient het nieuwe instrument een lange tijdhorizon van 15 tot 20 jaar te hebben.

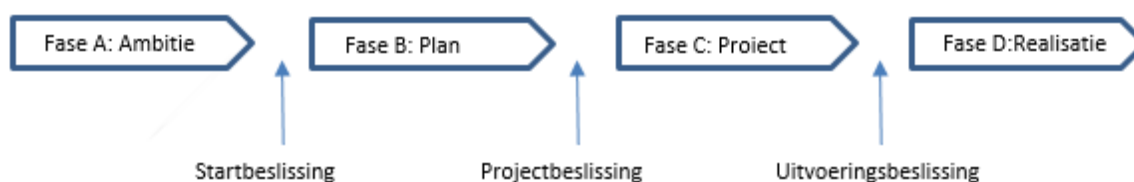
Om bovenstaand doel te kunnen realiseren zijn de volgende subdoelen geformuleerd:

- Het SIP geeft integraal inzicht in de benodigde investeringsruimte binnen de financiële huishouding van de gemeente Breda. Dit geeft eventueel ook inzicht in de noodzaak om binnen de eigen financiële huishouding 'te sparen' om ambities op termijn, zoals in de Omgevingsvisie 2040 en Regionale Investeringsagenda (RIA), mogelijk te maken.
- Het SIP biedt voldoende flexibiliteit om te kunnen sturen op de actualiteit van ieder moment. Hierdoor wordt onderuitnutting van beschikbare investeringsmiddelen voorkomen.
- Het SIP biedt completer inzicht in de opzet, inhoud, meerjarenplanning, risico's en financiën van een programma of project voor onszelf en voor co-financiers/subsidieverstrekkers. Hierdoor kan cofinanciering als prikkel dienen om investeringsambities daadwerkelijk mogelijk te maken en te realiseren.
- Het SIP geeft eveneens inzicht in de voortgang van lopende investeringen (en restantkredieten).

Opzet instrument

Bij het SIP volgen we de wijze van opbouw van proces en structuur zoals gebruikt wordt door het Rijk in het MIRT (meerjarenplan infrastructuur en transport). Op deze wijze doorloopt het traject verschillende fasen van ambitie naar uitvoering. Iedere overgang van fase vraagt om besluitvorming, waardoor het mogelijk is om tussentijds bij te sturen, te faseren, te beëindigen of te (her)prioriteren.

Schematisch ziet het proces er als volgt uit:

- Fase A: Ambitie (output: verkenning/visie)
In de eerste fase gaat het om de verre vooruitblik. De periode met een tijdshorizon van 10 jaar en verder. Het gaat om het in beeld brengen van de gewenste ontwikkelingen, de ambities. Door deze ontwikkelingen in beeld te brengen bestaat inzicht in de grote financiële opgaven waarvoor naast benodigde cofinanciering ook wij als organisatie moeten 'sparen'. Hier ligt een relatie met de motie Infrastructuurfonds zoals aangenomen bij de Begroting 2021. Deze spaarmogelijkheden worden later in het ontwikkeltraject SIP nog nader uitgewerkt.

- Fase B: Plan (output: uitvoeringsplan)
De tweede fase vraagt om een verdere concretisering van de benodigde opgave, de doelstellingen van het project en de benodigde investeringsmiddelen. In deze fase is maximale flexibiliteit gewenst om op basis van de opgaven van de stad richting te geven aan fasering van de projecten.
- Fase C: Project (output: projectplan en kredietvotering)
In deze fase moeten projectscope en financieringsstructuren met eventuele cofinanciering helder zijn. In deze fase kunnen ook het schetsontwerp en uitvoeringsplanning al worden gemaakt.
- Fase D: Realisatie (output: uitgevoerd investeringsproject)
In deze fase wordt geconsulteerd bij belanghebbenden, wordt het investeringsproject verder ontworpen (voorlopig en definitief ontwerp) en wordt het daadwerkelijk uitgevoerd.

Het SIP geeft naast de fasering tevens per project inzicht in:

- de bijdrage aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen
Welke bijdrage levert het project aan de realisatie van belangrijke richtinggevende gemeentelijke beleidsdoelen vanuit ruimtelijk, economisch, sociaal en cultureel perspectief m.b.t. de ontwikkeling van de stad in komende 15 tot 20 jaar? Denk hierbij o.a. aan het Verhaal van Breda en de Omgevingsvisie 2040.
- de onderbouwing van investeringsprojecten:
 - inhoudelijke toelichting (scope)
 - financiën (kosten/baten, cofinanciering/subsidies)
 - planning en fasering in jaarschijven
 - risico's en kansen
 - benodigde personele capaciteit.

Hiervoor wordt een (standaard) projectblad ontwikkeld wat voor elk project wordt ingevuld.

Voorts zijn we voornemens om de nieuwe beheersorganisatie vorm te geven. Een adequate beheerorganisatie is onontbeerlijk voor een succesvolle werking van SIP in de toekomst. De taken en verantwoordelijkheden van alle betrokken medewerkers in de organisatie met betrekking tot het vullen, onderhouden en actualiseren van het SIP worden hierbij in beeld gebracht.

SIP en Begroting 2022

In de tweede helft van 2021 willen we het functioneel ontwerp van het nieuwe instrument SIP verder uitwerken om in de eerste helft van 2022 het vastgestelde definitieve ontwerp te implementeren inclusief het automatiseren van de dataverwerking en informatievoorziening. Dit neem niet weg dat we al bij de Begroting 2022 eerste stappen zichtbaar maken van het SIP. Concreet betekent dit dat we alle investeringsprojecten indelen naar de fasen van de MIRT-methode (indeling in Fase A Ambitie, Fase B Plan, Fase C Project of D Realisatie) en bezien we de mogelijkheden van verdere clustering van gelijksoortige investeringsprojecten. Daarmee krijgen we inzicht in de mate van flexibiliteit binnen het totale investeringsplan, wat gewenst is om in te kunnen spelen op de actualiteit van het moment.

Vervolgaanpak

De volgende onderdelen van het SIP worden op een later moment ontwikkeld en bij een volgend Planning & Control product toegevoegd:

- Integraal inzicht in de financiën (kosten en baten, dekkingsmogelijkheden, cofinanciering derden, subsidies).
- Toevoegen van projectbladen met inhoudelijke, financiële en planning-technische informatie over de investeringsprojecten waarbij door middel van een doorklikmogelijkheid per project vanuit het SIP kan worden doorgelinkt naar deze onderliggende informatie.

- Inzicht in de investeringsprojecten op middellange (5 tot 10 jaar) en lange termijn (10 tot 20 jaar).
- Voorstellen voor spaarmogelijkheden (relatie met motie infrastructuurfonds).

Er is in het vervolgtraject ruimte voor aanpassingen. De spelregels worden later vastgesteld en daarbij wordt de relatie met de motie infrastructuurfonds betrokken. Komend jaar, te beginnen in januari, gaan we eerst in gesprek met de raad over de verdere ontwikkelingen van het SIP.

Strategische investeringsplanning 2022-2025

In onderstaande tabel treft u het SIP 2022-2025 waarbij inzicht is in de investeringsprojecten ten laste van de algemene middelen en de investeringsprojecten ten laste van tarieven zoals afvalstoffenheffing en rioolheffing. In 2022 hebben we aan nieuwe investeringsmiddelen ten laste van de algemene middelen € 15 miljoen beschikbaar, vanaf 2023 € 23 miljoen per jaar (gedurende een periode van 10 jaar). We zetten ook € 0,9 miljoen uit de reserve bovenwijkse voorzieningen in voor daaraan gerelateerde investeringen. Ten behoeve van de Noordelijke Rondweg maken we een eerste stap door bovenop de reeds beschikbare € 9,5 miljoen in de investeringsplanning een bedrag van € 16,5 miljoen als infrastructuurfonds te blokkeren in de algemene reserve. Hiermee geven we meteen uitvoering aan de motie. Zoals hierboven vermeld zijn de investeringsprojecten ingedeeld naar de 4 fasen van de MIRT-methodiek. Voor een toelichting op de individuele investeringsprojecten wordt verwezen naar de afzonderlijke begrotingsprogramma's.

STRATEGISCHE INVESTERINGSPLAN 2022-2025

Bedragen x € 1.000

Fasering	Programma	Thema	Investerings in dit programma	Planning uitgaven 2022	Planning uitgaven 2023	Planning uitgaven 2024	Planning uitgaven 2025	Totaal beschikbare middelen	
	Ondernemend Breda	Dynamische stad	Stadsdepot		728			728	
		Grote projecten in de stad	Gasthuisvelden	500	500			1.000	
			Herontwikkeling vertreklocaties Gasthuisvelden	750	750			1.500	
			Hoofdinfrastructuur Havenkwartier	1.790				1.790	
			Havenkwartier - bodemsanering	325	262	712		1.299	
			Retentie Crossmark-'t Zoet	1.480				1.480	
			Vorbereidingskosten 't Zoet	470				470	
		Stimuleren economische ontwikkeling	Economische zaken	201				201	
			Ontwikkelingen Bavel			3.300		3.300	
	Duurzaam wonen in Breda	Grote woonprojecten in de stad	Grote woonprojecten	1.250	1.200	1.160		3.610	
		Verdeling beschikbare ruimte	Overige nieuwe projecten	400				400	
			Stedelijke planning en programmering	1.323				1.323	
		Wonen	Wonen		500	487		987	
	Basis op orde	Beheer van de openbare ruimte	Riolering (instandhouding)			20.000	20.800	40.800	
			Beheer van het gemeentelijk vastgoed	Vastgoedbeheer		620	199		819
Ambitie				8.489	4.560	25.858	20.800	59.707	
	Vitaal en sociaal Breda	Ontmoeten	Wijkontwikkeling	130				130	
	Ondernemend Breda	Grote projecten in de stad	Crossmark	2.027	1.980	1.500		5.507	
				Cultuurcluster Klavers Jansen / Electron	1.144	1.500			2.644
				Park Seelig Zuid Gasthuisvelden			6.500		6.500

		Programma Verbeter Breda	1.500			1.500
Duurzaam wonen in Breda	Bereikbaar Breda	Mobiliteit			1.555	1.555
		Mobiliteit: Instandhouding bestaand netwerk	2.281	4.200		6.481
		Mobiliteitsdeal Verbeter Breda (w.o. Noordelijke Rondweg)	2.250	2.750	4.250	9.250
	Verdeling beschikbare ruimte	1e fase Oostflank	100	1.794		1.894
		Achter de Lange Stallen	250			250
		Oostflank		2.000		2.000
		Tuinen van Genta	750			750
Wonen	Wonen	500			500	
Basis op orde	Beheer van het gemeentelijk vastgoed	Vastgoedbeheer	826			826
		Functionele aanpassingen gemeentelijke accommodaties	350			350
	Beheer van de openbare ruimte	Bomen (inlopen achterstand)	700			700
Organisatie en Financiën van Breda	Toekomst bestendige organisatie	Bedrijfsvoering	1.540	2.900	2.900	7.340
		Wagenpark - tarieven	1.695	1.695	1.695	5.085
Plan			16.043	18.819	18.400	53.262
Vitaal en sociaal Breda	Ontmoeten	Speeltoestellen (instandhouding)	500	500	500	1.500
Ondernemend Breda	Grote projecten in de stad	Havenkwartier	500	500		1.000
Duurzaam wonen in Breda	Bereikbaar Breda	Hoogspanningsverbinding 150kv	1.000	655	1.444	3.099
		Mobiliteit	840	745		1.585
		Mobiliteit: Instandhouding bestaand netwerk	245			245
		Mobiliteit: Schaalsprong fiets: snelfietsroute Tilburg	350			350
		Mobiliteit: Schaalsprong OV: spoor en bus	200	200		400

	Breda is een duurzame en bestendige stad	Groen en Water	410	410			820	
Basis op orde	Beheer van de openbare ruimte	Afvalservice		200	200	200	600	
		Bomen (instandhouding)	900	900	900	2.700		
		Groene pleinen & parken 2.0	833	833		1.666		
		Openbare ruimte: herinrichtingen	700	700		1.400		
		Openbare ruimte; klimaatadaptatie	190	190	190	570		
		Openbare ruimte; openbare verlichting	2.550	2.550	2.600	7.700		
	Beheer van het gemeentelijk vastgoed	Koelmachine ijsbaan	400					
		Verduurzaming Gemeentelijk Vastgoed	547	303	626	1.476		
Project			10.165	8.686	6.460	200	25.511	
Ondernemend Breda	Grote projecten in de stad	Nieuwe Mark	7.383	8.800	1.000		17.183	
		Bereikbaar Breda	3.898	192			4.090	
		Breda is een duurzame en bestendige stad	Groen en Water	1.123				1.123
	Basis op orde	Beheer van de openbare ruimte	Afvalservice	200				200
			Riolering (instandhouding)	24.975	19.200			44.175
		Beheer van het gemeentelijk vastgoed	Doorstroomvoorziening	2.316				2.316
			Talentencentrum	19.180	1.250			20.430
Realisatie			59.075	29.442	1.000		89.517	
Eindtotaal			93.772	61.507	51.718	21.000	227.997	

Bij de bestuurlijke behandeling van de begroting wordt de gemeenteraad gevraagd de nieuwe kredieten voor de investeringsprojecten < € 1 miljoen gelijk bij de vaststelling van de Begroting 2022 te voteren. Voor de nieuwe kredieten van de investeringsprojecten > € 1 miljoen worden separaat bestuursvoorstellen aan de gemeenteraad voorgelegd.

In het SIP 2022-2025 voegen we dus de jaarschijf 2025 toe ter grootte van € 23 miljoen ten laste van de algemene middelen. Het college heeft er voor gekozen deze jaarschijf nu niet te vullen met voorstellen voor investeringsprojecten. Enerzijds om het nieuwe gemeentebestuur in 2022 de gelegenheid te geven hiervoor voorstellen te doen. Anderzijds omdat in het kader van de Omgevingsvisie 2040 de gewenste investeringsprojecten nog moeten worden geprioriteerd. Deze Omgevingsvisie levert immers belangrijke input voor de investeringsprojecten op de middellange (5 tot 10 jaar) en lange termijn (10 tot 20 jaar). Uitzondering vormen de investeringsprojecten voor Afvalservice en Riolering die volledig worden gedekt uit de tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing. Hiervoor zijn in 2025 wel investeringsbedragen opgenomen.

